

Den 6. december 2000 afgav jeg min endelige rapport om min inspektion den 20. august 1999 af Anstalten for domfældte i Aasiaat.

I rapporten anmodede jeg om udtalelser fra anstalten, Politimesteren i Grønland og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Med Direktoratet for Kriminalforsorgen's brev af 23. marts 2001 modtog jeg en udtalelse af 12. januar 2001 fra anstaltslederen ved Anstalten for domfældte i Aasiaat og en udtalelse af 16. februar 2001 fra Politimesteren i Grønland.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad pkt. 2.1. – Celler

I min endelige rapport bad jeg oplyst om de domfældtes madrasser er fremstillet af brandhæmmende materiale og om der er opsat brandalarmer i alle celler.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at cellema-drassernes betæk er fremstillet af brandhæmmende materiale af samme type som anvendes i de danske fængsler. Anstalten har monteret et brandanmelder anlæg, som dækker hvert rum i anstalten. Anlægget er fuldautomatisk og melder hvis der eventuelt opstår en fejl.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg henstillede at der blev foretaget udskiftning af et spejl i celle 8 såfremt det ikke allerede var sket.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at udskiftning af spejlet er sket.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg foretager ikke videre.

Ad pkt. 2.3. – Gangarealer

Jeg henstillede at det blev overvejet at foretage en udsmykning af trappeskakten.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at spørgsmålet om udsmykning af trappeskakten er under overvejelse i anstalten i samråd med de domfældte.

Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Jeg henstillede til en manglende afskærmning ved en lampe i telefonboksen blev afhjulpet såfremt det ikke allerede var sket.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at lampen er udskiftet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 2.4. – Opholdsrum

Jeg bad oplyst om der fandtes spil til udlån til de domfældte til brug f.eks. i opholdsrummet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at der i opholdsrummet er ca. 15 forskellige spil samt bordtennisbord og dartsplil.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 2.7. – Vaskefaciliteter

Jeg henstillede at en manglende afskærmning af en lampe blev afhjulpet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 2.8. – Observationsafdelingen

Jeg henstillede til en manglende afskærmning af en lampe blev afhjulpet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Jeg anmodede om oplysning om årsagen til at anstaltens observationscellen ikke var indrettet efter forskrifterne. Jeg henstillede at forholdet snarest blev bragt i orden – hvis det ikke allerede var sket.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at inventar til forskriftsmæssig indretning af celler var bestilt, men at det ikke var nået frem fra Danmark. Cellerne er nu forsynet med fastmonteret seng og bordbænk.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Det er naturligvis uheldigt at observationscellen i en periode ikke har været udstyret forskriftsmæssigt. Jeg foretager imidlertid ikke videre vedrørende dette spørgsmål efter at forholdene er blevet bragt i orden.

Ad pkt. 3.1. – Arbejde mv.

Jeg anmodede om oplysning om hvorvidt domfældte som er beskæftiget på Sømandshjemmet fritages for betaling for kost.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at domfældte som er beskæftiget på Sømandshjemmet ikke er fritaget for at betale for kost. De modtager den varme mad på arbejdspladsen og de kolde mad på anstalten. Kosten til de domfældte modtages fra Sømandshjemmet. Anstalten afholder således i alle tilfælde udgifterne til kost.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 3.3. – Fritid

Jeg bad om at modtage nærmere oplysninger om de domfældtes mulighed for avislæsning og lån af bølger og tidsskrifter.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at der holdes 4 forskellige aviser. Domfældte i udgangsforløb kan besøge biblioteket. Andre domfældte vil efter ønske blive ledsaget til biblioteket.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg må forstå at anstalten ikke råder over bøger eller tidsskrifter (og lign.) som kan udlånes til de domfældte.

Det mener jeg ikke er tilfredsstillende. Jeg henstiller at der tages kontakt til biblioteket med henblik på at etablere en ordning således at der i hvert fald er et begrænset antal bøger og tidsskrifter (tegneserier) til rådighed for de domfældte i anstalten eventuelt også kataloger om bøger som det er muligt at låne på biblioteket.

Desuden bør de domfældte - f.eks. ved opslag - orienteres om muligheden for at låne bøger m.v. på biblioteket.

Jeg udbeder mig underretning om hvad der sker i anledning af min henstilling.

Det oplyste om avishold giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Ad pkt. 4.1 – Forplejning

Jeg anmodede direktoratet om oplysning om hvorvidt spørgsmålet om selvforplejning var undergivet arbejdet i arbejdsgruppen vedrørende alternativ beskæftigelse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at spørgsmålet om selvforplejning har været overvejet i arbejdsgruppen vedrørende alternativ beskæftigelse. Spørgsmålet indgik i drøftelsen med anstaltslederne i Grønland på et møde den

13. marts 2001. Direktoratet for Kriminalforsorgen forventer herefter at overvejelserne indgår i den redegørelse som inden den 1. april 2001 skulle afgives til mig. I brev af 3. april 2001 – som indgår i en generel sag om beskæftigelsesforholdene i anstalterne i Grønland og som jeg rejste i 1993 – har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst at det er blevet aftalt at anstaltslederne fra anstalterne i Aasiaat og Qaqortoq sammen med medarbejderne i anstalterne skal overveje, hvorledes der kan indføres hel eller delvis selvforplejning i de to anstalter. Brevet af 3. april 2001 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen beskæftiger sig med en række andre forhold vedrørende beskæftigelsen af de anbragte i anstalterne i Grønland.

Ved brev af 4. april 2001 tog jeg det som direktoratet havde oplyst til efterretning. Jeg meddelte at jeg så frem til ved udgangen af 2001 at modtage underretning om den videre udvikling på området.

Jeg tager til efterretning at der er truffet beslutning om at der skal etableres hel eller delvis selvforplejning i Anstalten for domfældte i Aasiaat (og Qaqortoq).

Jeg vil i den generelle sag følge med i etableringen af ordningen og foretager således ikke videre i sagen om inspektion af Anstalten for domfældte i Aasiaat.

Ad pkt. 4.4. – Lægebetjening

Jeg bad oplyst årsagen til at domfældte i anstalten efter anstaltens ordensregler bliver fremstillet for en læge. Jeg bad endvidere oplyst hvorledes anstalten stiller sig hvis en domfældt modsætter sig at blive fremstillet for en læge.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at anstalten bestiller tid hos lægen som en service for den enkelte domfældte. De kommer ofte fra yderdistrikter hvor der ingen læge er.

En domfældt der ikke ønsker lægeundersøgelse bliver fritaget herfor, medmindre den pågældende udgør en sundhedsrisiko for andre eller for sig selv.

Politimesteren har oplyst at praksis ses at være i overensstemmelse med bestemmelserne i § 10, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse om anstaltsophold i Grønland.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

I rapporten bad jeg om at modtage oplysning om hvad der måtte være foretaget i anledning af ønske hos de indsatte i Anstalten ved Herstedvester og de indlagte på Amtshospitalet Vordingborg om at modtage grønlandske mad.

Direktoratet har oplyst følgende:

” ...

På anstaltsledermøde i Iluissaat den 21. april 1999 blev det oplyst, at nedsendelse af grønlandske fødevarer til de indsatte i Anstalten ved Herstedvester stort set var stoppet på grund af toldmæssige problemer, men at fisk og fugle dog fortsat kunne nedsendes uden restriktioner.

Direktoratet lovede på mødet at undersøge muligheden for nedsendelse af andre former for grønlandske fødevarer, herunder om der kan gives dispensation for så vidt angår nedsendelse af sådanne fødevarer til Anstalten ved Herstedvester.

Direktoratet bad i forlængelse heraf Veterinær- og Fødevaredirektoratet om en stillingtagen til muligheden for dispensation fra gældende regler for privat indførsel af fødevarer for så vidt angår grønlandske indsatte i Anstalten ved Herstedvester.

Ved brev af 8. november 1999 har Fødevaredirektoratet oplyst, at de indsatte kan få tilsendt grønlandske fødevarer efter reglerne for samsending af forsendelser af fødevarer til private, hvorefter det er tilladt at sende 5 kg pr. person fra Grønland til en samlet forsendelse.

Direktoratet har videresendt disse oplysninger til Anstalten ved Herstedvester med anmodning om at videreformidle reglerne til de grønlandske anstalter. I Anstalten ved Herstedvesters statusnotat af 24. februar 2000 om forbedringer af forholdene for de indsatte på grønlanderafdelingen (på foran-

ledning af anbefalinger fra den grønlandske retsvæsenkommission) er det oplyst, at anstalten nu blandt andet benytter muligheden for at få tilsendt samforsendinger af grønlandske fødevarer fra anstalterne i Grønland, og at det er en fremgangsmåde, som anstalten vil kunne benytte fremover ved forsendelser direkte fra Grønland. Herudover indkøber anstalten grønlandske fødevarer via Grønlændernes Hus i Løvstræde samt KNI i Svendborg.

Anstalten ved Herstedvester har den 25. januar 2001 oplyst overfor direktoratet, at anstalten stadig benytter muligheden for at få tilsendt samsendinger af grønlandske fødevarer, og at man for nylig har modtaget en større sending direkte fra Grønland.

Direktoratet har for god ordens skyld sendt en skriftlig orientering til de tre grønlandske anstalter med henblik på at sikre, at anstalterne er bekendt med reglerne for samsending af grønlandske fødevarer til Danmark.

...”

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 8.1. – Ekstraudgang

Jeg anmodede om en udtalelse om forståelsen af nogle bestemmelser om udgang.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at formuleringen ”formål af særlig karakter” er ændret til ”særudgang” og at politimesteren har oplyst at reglerne skal forstås således at der skal være ensartet adgang til udgang i de tre anstalter.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig til det oplyste og har foreslået at bestemmelserne i § 1, stk. 2, i anstaltslederbestemmelser for Anstalten for domfældte i Nuuk vedrørende udgang ændres således at det fremgår at tilladelsen til særudgang forudsætter, at der er tilladelse til dagudgang og at ”opnår.... tilladelse til særudgang” ændres til ”kan opnå”.

Jeg tager det oplyste til efterretning idet jeg er enig i det forslag som er fremsat af Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Ad pkt. 9.1.2.2. – Endelig anbringelse i enrum

I den endelige rapport anførte jeg at det af § 2 i bestemmelser om procedureregler i forbindelse med afgørelse om enrumsanbringelse, disciplinære foranstaltninger og overførsel til anden anstalt fremgår, at afgørelse om anbringelse i enrum forudsætter, at den domfældte i fornødent omfang er gjort bekendt med de foreliggende oplysninger, herunder indberetninger og eventuelle afhøringer, samt at den domfældte har haft lejlighed til at udtale sig.

Jeg bemærkede at det af en rapport ikke fremgik, at der var forholdt i overensstemmelse med disse bestemmelser.

Jeg henstillede at der blev gennemført en praksis, der sikrer, at det kommer til at fremgå af rapporterne, at der er forholdt i overensstemmelse med bestemmelserne.

Direktoratet har oplyst at anstalten har oplyst at henstillingen vil blive taget op på det næste anstaltsledermøde. Direktoratet har anmodet anstalten om at blive underrettet om resultatet af drøftelserne på det næste anstaltsledermøde. Direktoratet har dog samtidig tilkendegivet over for anstalten, at direktoratet går ud fra, at anstalten allerede nu sikrer, at der fremover bliver forholdt i overensstemmelse med bestemmelserne.

Direktoratet vil vende tilbage over for mig, når direktoratet har modtaget svar fra anstalten.

Jeg henviste endvidere til, at det af § 2, stk. 3, i bestemmelserne fremgår at alle afhøringer skal overværes af et personalemed-

lem, og at den indsatte ved høring kan vælge at lade sig bistå af den anden person.

Jeg bemærkede at det i rapporten ikke var anført, hvem der havde overværet afhøringen.

Jeg henstillede at der blev gennemført en praksis, der sikrer, at der forholdes i overensstemmelse med denne regel, og at det kommer til at fremgå af rapporten, hvem der har overværet afhøringen.

Direktoratet har oplyst at anstalten har oplyst at henstillingen vil blive taget op på det næste anstaltsledermøde. Direktoratet har anmodet anstalten om at blive underrettet om resultatet af drøftelserne på det næste anstaltsledermøde. Direktoratet har dog samtidig tilkendegivet over for anstalten, at direktoratet går ud fra, at anstalten allerede nu sikrer, at der fremover bliver forholdt i overensstemmelse med bestemmelserne.

Direktoratet vil vende tilbage over for mig, når direktoratet har modtaget svar fra anstalten.

Jeg henviste endelig til at den domfældte ifølge § 2, stk. 5, i bestemmelserne altid skal gøres bekendt med begrundelsen for den trufne afgørelse. Jeg anførte endvidere at den domfældte efter § 2, stk. 6, kan anmode om en udskrift af det i stk. 4 nævnte notat. Oplysninger kan udelades af udskriften i det omfang hensynet til anstaltens sikkerhed eller til enkeltpersoner klart tilsiger dette.

Jeg bemærkede at det ikke fremgik af rapporten, om der var forholdt i overensstemmelse med disse bestemmelser.

Jeg henstillede derfor at der blev gennemført en praksis, der sikrer, at det nævnte kommer til at fremgå af rapporterne.

Direktoratet har oplyst at anstalten har oplyst at min henstilling vil blive taget op på det næste anstaltsledermøde. Direktoratet har anmodet anstalten om at blive underrettet om resultatet af drøftelserne på det næste anstaltsledermøde. Direktoratet har dog samtidig tilkendegivet over for anstalten, at direktoratet går ud fra, at anstalten allerede nu sikrer, at der fremover bliver forholdt i overensstemmelse med bestemmelserne.

Direktoratet vil vende tilbage over for mig, når direktoratet har modtaget svar fra anstalten.

Jeg tager det oplyste til efterretning og jeg har noteret mig at direktoratet vil vende tilbage til spørgsmålene når direktoratet har modtaget svar fra anstalten.

Ad pkt. 10. – Opfølgning

Bortset fra min henstilling under pkt. 3.3. om biblioteksordning og underretningen under pkt. 9.1.2.2. betragter jeg herefter inspektionssagen som afsluttet.

Ad pkt. 11 – Underretning

Denne opfølgingsrapport sendes til lederen af Anstalten for domfældte i Aasiaat, Politimesteren i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn, Folketin-

gets Retsudvalg og de domfældte i anstalten. Opfølgingsrapporten vil i en grønlandsk udgave blive eftersendt til anstalten.

Inspektionschef
Lennart Frandsen